

27.09.2019

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DİŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

ORTADOĞU-AFRİKA

Suudi Arabistan Veliht Prensi Selman: Kaşıkçı cinayeti benim sorumluluğum altında yaşandı, tüm sorumluluğu alıyorum... Gelecek salı yayımlanacak belgeselin sunucusu Martin Smith'e konuşan Selman, gazeteci Cemal Kaşıkçı cinayetiyle ilgili ilk defa bir televizyona konuştu. Belgeselin yayımlanan fragmanlarında Selman'ın sorumluluğu üstelendiğini aktaran Smith, veliaht prensin "Benim sorumluluğum altında oldu. Tüm sorumluluğu alıyorum çünkü benim sorumluluğum altında oldu" dediğini söyledi.

Suriye ordusu, ABD'nin Han Şeyhun'a saldırmasına yol açan provokasyonun hazırlandığı yeri buldu... Suriye ordusunun Han Şeyhun'u kurtardıktan sonra, militanların komuta merkezlerine, cephanelerine, konutlarına, hapishanelerine, hastanelerine ve ofislerine ev sahipliği yapan tünellerle örülmüş 10'dan fazla 'yeraltı şehri' bulunduğunu söyleyen Şeyh, kayalara oyulmuş mağaralarda gerekli tüm haberleşme cihazlarının mevcut olduğunu anlattı. Bu mağaralardan birinde Han Şeyhun'da sözde kimyasal saldırı düzenlendiğini gösteren provokatif videonun çekildiği yerin bulunduğunu belirten Şeyh, gazetecilere de gösterdiği mağarada 'hastanedeki kimyasal saldırı mağdurlarına yardım sahnesinin' çekildiğini kaydetti.

Abbas'tan İsrail'e 'ilhak' uyarısı: Tüm anlaşmalar geçersiz olur... Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas "İsrail'in, işgal altındaki Batı Şeria'da yer alan Ürdün Vadisi'ni ilhak etmesi durumunda yapılan tüm anlaşmalar geçersiz olur." diyen Abbas, barış müzakereleri için her zaman el uzattıklarını ancak her defasında İsrail'in bunu reddettiğini vurguladı.

Ruhani: ABD baskıdan vazgeçip diyalogu seçerse görüşme mümkün... Ruhani, New York'taki basın toplantısında, ABD'nin, diyalog için ön koşullardan vazgeçmesi gerektiğini belirterek, "ABD diyor ki, önce İran halkına yaptırım ve maksimum baskı uygulanacak sonra görüşmelere geçilecek. Biz, bunun yanlış olduğunu söylüyoruz. Bu ön koşul, müzakere masasından kalkmalı, yaptırımlar sıfırlanmalı. Maksimum baskı politikasına son verin ve diyalog, mantık ve anlam politikasını uygulamaya başlayın. Eğer ön koşulların iptal edeceği anı görebilsek elbette ABD ile konuşma fırsatı doğar" ifadelerini kullandı.

(ÖZEL HABER) Suriye Demokratik Konseyi Suriye'den ayrılmayı işaret ediyor... Suriye Demokratik Konseyi yürütme kurulu başkanı İlham Ahmet ciddi güvenceler elde etmek için ziyaret ettiği Washington'dan son zamanlarda üzerinde uzlaşıldığı duyurulan anayasa komisyonu oluşturulmasına katılımlarının sağlanmaması durumunda Suriye'den ayrılmakla tehdit etti. ANT KURDESTAN sayfasına göre Ahmet, kendilerinin ciddi ve gerçek güvenceler elde etmelerinin gerekli olmasından dolayı Washington'da bulunduklarını belirtti. Anayasa komisyonu oluşturulmasından uzaklaştırılmalarının kabul edilebilir olmadığını, bunda ısrar ederlerse bunun kendilerini ayrılmaya iteceğini belirterek sözlerini sürdürdü.

(ÖZEL HABER) Rus subaylar rejim ordusunda özel kuvvetleri eğitti... AFP ajansı, rejim ordusuna bağlı 'özel kuvvetler' den bölüğün dün (Salı) 60 gün süren eğitim kursunu bitirdiklerini ve kursu Şam kırsalında Ya'fur bölgesinde Rus subayların denetlediğini belirtti. Rus subaylar Beşşar Esad için kanlarını feda eden sloganlar atan unsurların uyguladığı 'hayali' tatbikatlar sırasında güneş gözlükleri ve yeşil yüz maskeleri giymiş olarak göründüler. Tatbikatlar roket ve füze atma, mayınları keşif ve etkisiz hale getirme maharetleri ve yaralıları tedaviyi kapsadı.

(ÖZEL HABER) Türkiye İdlip'i radikallerden temizleyecek... Nezavisimaya Gazeta'da Ankara'nın HTŞ'yi ortadan kaldırmak için İdlip vilayetinde askeri bir operasyon yapmaya ihtiyaç duyduğu hakkında bir makale yazıldı. Makalede, Türkiye'nin İdlip vilayetinde kalan cihatçılara karşı bağımsız bir operasyona hazır olduğu yer aldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'a yakın olanlara göre, HTŞ'nin İdlip'te kalması resmi Şam'ın ve kendisini destekleyen güçlerin vilayete saldırmasına bahane verecek dolayısıyla Ankara orada operasyona ihtiyaç duyuyor. Bu konuda, Rus dış işleri konseyi üyesi Kiril Siminof Nezavisimaya Gazeta'ya, 'şayet Türkiye HTŞ'yi ortadan kaldırmaksızın İdlip'i Afrin ya da Fırat Kalkanı bölgesi gibi nüfuz dairesinde korumak ve hatta kendisine ait koruma alanına dönüştürmek istiyorsa bunun gerçekleşmesi

zor bir iş olduğunu, şayet Ankara İdlip'te sınır bölgelerini muhalefetin kontrolü altında korumaya çalışıyorsa HTŞ sorununu çözmeksizin bunu yapması mümkün değildir.

İran 65 gündür alıkoyduğu İngiliz petrol tankerini bıraktı... Tahran yönetimi 65 gündür alıkoyduğu İngiliz petrol tankerini bugün bıraktı. Gemi takip uygulaması Refinitiv'in verilerine göre, "Stena Impero" adlı petrol tankeri bu sabah Bandar Abbas limanından ayrıldı ve uluslararası sulara açıldı.

BM ile Sudan arasında anlaşma imzalandı... OHCHR'den yapılan yazılı açıklamaya göre, BM İnsan Hakları Yüksek Komiseri Michelle Bachelet, Sudan Başbakanı Abdullah Hamduk ve Sudan Dışişleri Bakanı Esmâ Muhammed Abdullah, BM 74. Genel Kurulu kapsamında New York'ta bir araya geldi. Görüşmenin ardından Bachelet ile Sudan Dışişleri Bakanı Abdullah, Başbakan Hamduk'un huzurunda Hartum'da OHCHR ofisinin açılması konusunda anlaşmaya imza attı. Anlaşmaya göre, Darfur, Mavi Nil, Güney Kordofan ve Doğu Sudan bölgelerinde de 'saha ofislerinin' açılması öngörülüyor.

ABD- GÜNEY AMERİKA

Jeffrey'den 'güvenli bölge' açıklaması: Genel olarak memnunuz, Türklerin endişelerini dinliyoruz... ABD'nin Suriye Özel Temsilcisi James Jeffrey, Suriye'de güvenli bölgenin oluşturulmasına ilişkin, "Türklerle siyasi yönleri de olan askeri bir anlaşmamız var. Mültecilerin dönüşü dahil daha fazla konuyu konuşmaya hazırız. Bu askeri anlaşmayı mümkün olduğunca dürüstçe ve hızlı bir şekilde uyguluyoruz" dedi.

Trump yönetiminden göçmen kabul sayısına neşter... Beyaz Saray yetkililerinin Kongre'ye sunduğu 2020 göçmen programına göre, ABD'nin gelecek yıl için sadece 18 bin göçmene yeniden yerleşim hakkı vermesi planlanıyor. Söz konusu sayı, ABD'nin modern göçmen programı tarihindeki en az rakamı teşkil ediyor.

ABD'den Suudiler'e Patriot ve Radar Sistemi Desteği... ABD geçtiğimiz haftalarda petrol tesisleri füze ve drone'lu saldırılarla hedef alınan Suudi Arabistan'a bir Patriot füze bataryası ve karaya konuşlandırılan 4 adet radar sistemi gönderiyor. Savunma Bakanlığı Pentagon'dan yapılan açıklamaya göre, ihtiyaç duyulması halinde ileriki süreçte iki Patriot bataryası ve

THAAD füze savunma sistemi daha gönderilmek üzere hazır tutulacak. Pentagon, sevkiyatın 200 civarında askeri de kapsayacağını bildirdi.

Pompeo: 'Esat İdlib'de Kimyasal Silah Kullandı'... ABD Dışışleri Bakanı Mike Pompeo, Suriye lideri Beşar Esat yönetimindeki güçlerin Mayıs ayında İdlib'de isyancılarla çıkan çatışmada kimyasal silah kullandığı sonucuna vardıklarını açıkladı. Konuyla ilgili açıklamayı Perşembe günü New York'ta düzenlediği basın toplantısında yapan Pompeo, "Esat rejimi sayısız zulümden sorumlu. Ve bunların bazıları savaş suçu ve insanlık suçu niyetliğinde" dedi ve ekledi: "Bugün, Amerika'nın, Esat rejiminin 19 Mayıs'ta kimyasal silah olarak klor kullandığı kanısına vardığını açıklıyorum".

Trump-Zelenskiy görüşmesinin ihbarcısının CIA görevlisi olduğu iddia edildi... ABD Başkanı Donald Trump hakkındaki azil soruşturmasını tetikleyen, Ukrayna lideriyle telefon görüşmesine ilişkin ihbar mektubunu gönderen kişinin, Merkezi İstihbarat Teşkilatı (CIA) görevlisi olduğu öne sürüldü.

ABD, Venezüella'ya ek insani yardım yollayacak... ABD Dışışleri Bakanlığı Sözcüsü Morgan Ortagus'un yazılı açıklamasında, "(Dışışleri Bakanı Mike) Pompeo, New York'ta, 119 milyon dolar değerinde ek insani yardımın sağlanacağını duyurdu" ifadesine yer verildi.

AVRUPA – AB

İbiza skandalı sonrası hükümet krizi yaşayan Avusturya erken seçime gidiyor... Avusturya 29 Eylül Pazar günü erken genel seçimlere gidiyor. 'İbiza skandalı' olarak bilinen olaylar sonrası Avusturya seçmeni 183 sandalyeli meclisin yeni haline karar verecek. Seçim kararı alan Avusturya Şansolyesi Sebastian Kurz koalisyon ortağı aşırı-sağ Özgürlük Partisi (FPÖ) lideri Heinz Christian Strache ile arasına mesafe koymak istemiş ve bunun ardından Christian muhalif Sosyal Demokrat partililer (SPÖ) ile bir olup Kurz hükümetini düşürmek için güvensizlik oyu vermişti.

Rusya-Belarus ittifakında askeri üs çatlağı derinleşiyor: Kremlin "hoş olmayan bir olay" dedi... Rusya ile Belarus sıkı ittifak ilişkilerine sahip. Belarus'un enerji ve ekonomik anlamda Rusya'ya bağımlılığı yüksek. Ancak iki ülke arasındaki askeri üs ihtilafı giderek derinleşiyor. Uzun vadede egemenliğinin riske girmesini istemeyen Belarus ülkede bir Rus askeri üssü

kurulmasına karşı çıkıyor. Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, Belarus'un üsse karşı çıkmasına "hoş olmayan bir olay" şeklinde değerlendirdi. Rusya'nın bu konudaki rahatsızlığı kamuoyu önünde dile getirmesi dikkat çekti.

AB'den Venezuela'da Devlet Başkanı Maduro'ya yakın 7 kişiye yaptırım kararı... Avrupa Birliği (AB), Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro'ya yakın üst düzey 7 kişiye daha ekonomik yaptırım uygulama kararı aldı. Karar uyarınca, "işkence yapmakla" suçlanan bu kişilerin AB içindeki mal varlıkları dondurulacak ve yine AB içinde yolculuk yapmaları yasaklanacak. Bu kararlar, haklarında yaptırım uygulama kararı alınan Maduro'ya yakın üst düzey yetkililerin sayısı 25'e çıktı.

Belarus lideri Lukaşenko: Kırım artık hiçbir zaman Ukrayna'ya geri dönmeyecek... Belarus lideri Lukaşenko, dün düzenlediği basın toplantısında, Rusya'nın Kırım'ı Ukrayna'ya iade edip etmeyeceği sorusuna, "Bence hayır. Bu konu kesin olarak kapanmıştır" yanıtını verdi. "Bunu özenli, sakın (Rusya Dışişleri Bakanı Sergey) Lavrov da tüm yönetim de söylüyor" diyen Belarus lideri, "Rus toplumunda bu konuda konsensüs var. Kırım gibi halkın ülke yönetimine tam destek verdiği başka konu yok" diye ekledi.

Rus, Fransız ve ABD'li diplomatlar Dağlık Karabağ'ı ziyaret edecek... Azerbaycan ve Ermenistan dışişleri bakanlarıyla bir araya gelen Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) Minsk Grubu'nun Rus, Fransız ve ABD'li eş başkanları, Dağlık Karabağ'ı yakın zamanda ziyaret edeceklerini açıkladı.

Katalonya Parlamentosundan 'İspanyol jandarması çekilsin' kararı... İspanya'nın doğusundaki Katalonya Özerk Yönetim Parlamentosu, aralarında İspanyol jandarmasının Katalonya'dan çekilmesini de içeren bağımsızlık yanlısı bazı kararlar aldı. "Yara alabilecek sosyal, siyasi ve sivil hakların savunulmasında kurumları araç olarak kullanmak ve sivil itaatsizlik meşrudur." ifadesinin yer aldığı bir karar da Katalan Parlamentosunda kabul edildi. Parlamente'nin geçmişte aldığı bağımsızlık yanlısı kararlarının "esas kabul edilmesi" vurgulanan karar metninde, 'İspanya Devleti kurumlarının ve özellikle Anayasa Mahkemesi ile Yüksek Mahkemenin antidemokratik önerilerinin reddedildiği' belirtildi. İspanya

hükümetinin yasal girişimlerine rağmen dış politikada adımlar atmayı sürdüren Katalonya özerk yönetim hükümeti, 7 ülkede ‘elçilik açacak.

Yunanistan Başbakanı Miçotakis: Erdoğan'la açık bir görüşmemiz oldu... Yunanistan Başbakanı Miçotakis, "Cumhurbaşkanı Erdoğan ile göç ve Kıbrıs sorunundan ikili sorunlara kadar tüm temel konularda açık bir görüşmemiz oldu. Halklarımızın yararı ve bölgedeki istikrar için daha iyi iklim yaratmak için birlikte çalışma konusunda mutabık kaldık" diye açıkladı.

RUSYA

Lavrov: AB, güvenilirmez bir partner... Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, "AB güvenilemez bir partner, çünkü ‘bizimle veya bize karşı’ jeopolitikasına oynamaya devam ediyor. Eşit diyalogu kurmaya, ortak mekanımızda ‘arkadaş-düşman’ mantığından vazgeçmeye yönelik tüm çabalarımız sonuçsuz kaldı" dedi. AB’nin, Ukrayna krizi ve Kırım’ın Rusya’ya bağlanmadan önce de bu mantığı uyguladığını dile getiren Lavrov, Avrupa temsilcilerinin 2004 yılında da Kiev’i, "Rusya mı yoksa Avrupa mı?" seçimiyle karşı karşıya bıraktığını hatırlattı.

Lavrov, Stalin'in önerisini anımsattı: BM Genel Merkezi Soçi'ye taşınınsın... ABD'nin Rus heyetine vize vermemesi nedeniyle yaşanan diplomatik skandalın ardından uluslararası etkinlikleri ABD dışında düzenleme çağrısı yapan Lavrov, BM Genel Merkezi'nin taşınacağı yer için ise Sovyet lider Josef Stalin'in yaptığı Soçi önerisini gündeme getirdi. Lavrov, "BM'nin kuruluşu tartışılırken konu BM Genel Merkezi'nin yerine geldiğinde, Stalin Soçi önerisinde bulunmuştu. Bu, ileri görüşlü bir öneriydi. Şu anda, Olimpiyatlar ve diğer çeşitli etkinliklerin ardından Soçi'nin hiçbir sorun yaşanmadan ev sahipliği yapabileceğini düşünüyorum" dedi.

Lavrov'dan Afrika açıklaması: 3 binden fazla askeri personel yetiştirdik, iki ayrı silah yardımı yaptık... Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, BM Genel Kurulunun Afrika konulu toplantısında Rusya’nın Afrika kıtasında barış ve istikrarın sağlanması için yaptığı faaliyetleri anlattı. Lavrov, Rusya'nın Afrika'da 3 binden fazla askeri personel yetiştirdiğini ve son 1 buçuk yılda 2 kez silah yardımında bulunduklarını söyledi.

TÜRKİYE

Türkiye, Putin'in moratoryum teklifini inceliyor... Türkiye'nin, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in, Avrupa ve diğer bölgelerde orta ve kısa menzilli füzelerin konuşlandırmasına moratoryum uygulama teklifini inceleyeceği belirtildi. Türkiye Dışişleri Bakanlığı'ndan Rus medyasına yapılan açıklamada, "Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in 18 Eylül 2019 tarihinde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a yolladığı mektubun içerdiği teklifler titizlikle incelendikten sonra gereken değerlendirmeler yapılacak" ifadeleri kullanıldı.

Çankaya ve Büyükelçi Karlov'un memleketi arasında işbirliği protokolü... Çankaya Belediye Başkanı Alper Taşdelen'in Moskova ziyareti kapsamında, Rusya'nın Ankara Büyükelçiliği görevinde bulunduğu sırada suikaste uğrayarak hayatını kaybeden Andrey Karlov'un ikamet ettiği Moskova kentinin Severniy Administrativniy Okrug Kuzey İdari Bölgesi ile Çankaya Belediyesi arasında işbirliği protokolü imzalandı. Türkiye'nin Moskova Büyükelçiliği, konuya ilişkin Facebook hesabından yayımladığı açıklamada şu ifadelere yer verdi: "Çankaya Belediye Başkanı Alper Taşdelen'in Moskova'yı ziyareti kapsamında 26 Eylül 2019 tarihinde Çankaya Belediyesi ile RF'nin merhum Ankara Büyükelçisi Andrey Karlov'un ikamet ettiği Severniy Administrativniy Okrug Kuzey İdari Bölgesi arasında İşbirliği Protokolü imzalanmıştır."

MSB: Hakkari'de yaralanan asker şehit oldu... Milli Savunma Bakanlığı'ndan yapılan yazılı açıklamada, Derecik bölgesinde PKK mensuplarıyla dün çıkan çatışmada yaralanan ve hastanede tedavisine devam edilen askerin, yapılan müdahalelere rağmen kurtarılamayarak hayatını kaybettiği bildirildi.

Erdoğan'dan güvenli bölge açıklaması: Türkiye oyalanacak ülke değildir... Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Amerika ziyaretinin son gününde kendisini takip eden gazetecilerin sorularını yanıtladı. Erdoğan, güvenli bölge konusunda ABD'ye mesajlar vererek, "Şu anda sürekli tacizler altında olan benim vatandaşlarımdır. Bunun yanında da tabi yaklaşık 4 milyon mülteciye ev sahipliği yapıyoruz. Bu mültecilerle ilgili olarak dünyanın da batının da hala en ufak şekilde kılı kıpırdamıyor. Hepsi seyirci. Hepsinin bize söyledikleri şu "Bu işi nasıl başarıyorsunuz? Bu işi buralara nasıl getirdiniz? 4 milyon mülteciye nasıl ev sahipliği

yapıyorsunuz?” Tamam da bu sözün hiçbirisi bizim karnımızı doyurmuyor ki? Bir defa bize verilen sözleri yerine getirmiyorsunuz. 2016 yılında verdikleri söz 6 milyar avro. “3’er milyar avro olarak iki taksitte vereceğiz” dediler. 3 milyar avro da kaldı. Hep söylüyoruz; bizim şu anda 40 milyar doların üzerinde yapmış olduğumuz harcama var. Artık bu adımların atılması gerekiyor. Döner dönmez de bu planlarımızı, değerlendirmelerimizi yapıp uygulamaya koyacağız.” dedi.

ASYA-PASİFİK

Çin'den ABD'nin 'Taipei Tasarısı' ve Çinli şirketlere yaptırımına tepki... Çin Dışişleri Bakanlığı, ABD'nin Tayvan ile diplomatik ilişkileri kesen ülkelere ABD yardımlarını kesmeyi öngören Taipei Tasarısı ve Çinli şirket ve kişilere yaptırım kararına tepki gösterdi. Çin Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Gıng Şuang, başkent Pekin'de düzenlediği basın toplantısında, ABD'nin, Senato Dış İlişkiler Komitesi'nden geçen Taipei Tasarı ile Çin'in iç işlerine müdahale ettiğini, Çin ile ABD arasında imzalanan ilgili sözleşmeler ve uluslararası hukuku çiğnediğini söyledi. Gıng, "Bu tasarı (Taipei Tasarısı) tek Çin ilkesini, uluslararası hukuku ve uluslararası ilişkilerin temel normlarını ciddi şekilde ihlal etmiştir, Çin iç işlerine ağır bir şekilde müdahale etmiştir. Çin tarafı buna kararlılıkla karşı çıkıyor" ifadelerini kullandı.

Afganistan'da cumhurbaşkanlığı seçimleri için önlemler arttırıldı: 100 bin güvenlik görevlisi sandıkların başında... Afganistan'da cumartesi günü yapılacak cumhurbaşkanlığı seçimleri öncesi Taliban'ın tehditleri karşısında güvenlik önlemleri hat safhaya çıktı. Ülkede 29 binden fazla oy kullanma merkezine toplamda 100 binden fazla polis ve asker yerleştirildi. Taliban ve IŞİD tehdidi altındaki bin 500 kadar sandık ise güvenlik güçleri yollanamadığından kapatıldı. Cumhurbaşkanlığı seçimleri boyunca Afgan güvenlik güçlerine Amerika Birleşik Devletleri askerleri de havadan müdahaleler de dahil, destek verecek.